

РЕШЕНИЕ

№ 4188

гр. София, 23.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 04.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **5771** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.32, ал.8 от Закона за развитието на академичния състав в Република България във вр. с чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от В. К. Б. срещу Решение по т.5, подт.2 от протокол №8/11.05.2021г. на Научния съвет на Института за исторически изследвания (И.) при Българската академия на науките (Б.), с което е отказано избирането му на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „История на България“ /Македонският въпрос в българо-албанските отношения /1878-1944/, за нуждите на секция „История на българския национален въпрос“, обявен в Държавен вестник, бр.110/29.12.2020г. В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, като прието в нарушение на материалноправни и процесуалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона. Конкретно се сочи, че в противоречие с Правилника на И.-Б. в обявата за заемане на академична длъжност е въведено допълнително изискване, чрез формулирана тема на конкурса, което, дори да е било уредено в същия отново не би могло да се въвежда, тъй като изискванията следва да са към самите кандидати, а не към условията на конкурса. Така обявената тематика противоречи на материалния закон, тъй като не отговаря на чл.26 ЗРАСРБ да представлява обективно измерим показател чрез числовите стойности на един или няколко наукометрични показатели или измерими академични резултати. Според жалбоподателя въвеждането на тема на конкурса, по която да бъдат оценявани кандидатите, представлява пряка форма на дискриминация спрямо

неограничен кръг субекти, до които би следвало да е адресирана обявата в ДВ, тъй като ги ограничава въз основа на две недопустими допълнителни изисквания – конкретно формулирана тема и нейната периодизация чрез посочване на времеви отрязък. Оспорващият счита, че макар формално да е допуснат до участие в конкурса като отговарящ на всички минимални национални изисквания, с актовете и действията на НЖ и НС спрямо него са приложени съществени дискриминационни условия, изразяващи се в допълнително ограничаване на научната област, професионални направление и специалност на историята на българския национален въпрос чрез определената тема, както и са приложени критерии, които изначално дават предимство на другия кандидат чрез нерегламентиран от закона критерии за оценяване. Основният критерии, на който са се позовали всички членове на НЖ, е формулираната тема на конкурса. Членовете на НЖ не са оценявали и класирали кандидатите по точки според законното изискване, а въз основа на съотнасяне на научните им трудове към темата на конкурса. На следващо място се твърди, че са допуснати редица съществени нарушения на административнопроизводствените правила във връзка с конституирането, работата и провеждането на заседанията на НЖ - в противоречие с разпоредбата на чл.4, ал.3 ЗРАСРБ за членове на НЖ са избрани хабилитирани в други акредитирани специалности лица, различни от тези по обявения конкурс. Според оспорващия двама от членовете на НЖ не отговарят на този критерии. Искане се отмяна на оспорения акт. Претендират се направените по делото разноски.

В съд.з. жалбоподателят, лично и с адв.Д., поддържа жалбата.

Ответникът - Научният съвет на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките, чрез процесуалния си представител адв. Ц. и в представена от него писмена защита, оспорва жалбата. Претендира присъждането на разноски.

Заинтересованата страна Г. Н. Г., р.пр., не се явява и не се представлява в съд.з. и не ангажира становище по делото.

Административен съд София-град, като прецени становищата на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установено следното:

В Държавен вестник бр.110/29.12.2020г. е обявен конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „История на България“ - Македонският въпрос в българо-албанските отношения /1878-1944/, за нуждите на секция „История на българския национален въпрос“. В определения двумесечен срок за подаване на документи за участие, считано от датата на обнародване на решението в ДВ, са постъпили две заявления за участие в конкурса, а именно от оспорващия и от заинтересованата страна Г. Н. Г..

Със Заповед №13/10.02.2021г. на директора на И. е назначено Научно жури в състав: вътрешни членове - доц.д-р В. З., доц.д-р П. Д.; външни членове - проф. д-р В. С.; проф. д-р М. П., проф.д-р П. П., проф.д.н.Р. М., доц. д-р Н. К., и резервни членове: доц.д.н. Р. К. /вътрешен/ и доц.д-р С. М. /външен/.

Със Заповед №19/01.03.2021 г. на директора на И. – Б. е назначена комисия в състав от трима членове, която да установи редовността на подадените документи за участие в конкурса. На 02.03.2021 г. назначената комисия е разгледала документите на двамата кандидати, като е приела, че същите са редовни и ги е допуснала до участие в конкурса, за което същите са уведомени с уведомления от 02.03.2021 г.

На първото проведено заседание на НЖ на 05.03.2021г. за председател е избран един от вътрешните членове, а именно доц.д-р.П.Д.. Определено е кои двама от членовете на НЖ да изготвят рецензии, както и че останалите членове следва да изготвят становища в срок до 08.04.2021 г., като заключителното заседание е насрочено за 10.05.2021 г.

В определения за това срок са представени рецензии от определените за това членове на журито, като и за двамата кандидати са дадени положителни рецензии, , но с оглед конкретната тема на научната специалност – Македонският въпрос в българо-албанските отношения 1878-1944г., са предложили на НЖ да гласува положително кандидатурата на гл.ас.д-р Г. Н. Г. за заемане на академичната длъжност „доцент“. В същия смисъл са и становищата на останалите членове на НЖ.

Към преписката са нелични справки за наукомерните показатели на двамата кандидати.

Видно от приложения към преписката Протокол №2, на 10.05.2021 г. е проведено насроченото заключително заседание на НЖ. На заседанието са присъствали и кандидатите, които са представили избраната от тях тема. Представени са рецензиите и становищата на членовете на журито. След проведено гласуване НЖ единодушно е решило да предложи на Научния съвет на И. да избере участникът в конкурса гл.ас.д-р Г. Г. да заеме академичната длъжност „доцент“. В изказванията на събранието се излагат мотиви, че и двамата кандидати отговарят на анукометричните показатели, но научния принос на гл.ас.д-р Г. Г. по конкретната тема „История на България - Македонският въпрос в българо-албанските отношения 1878-1944г. е по голям.

В тази връзка Председателя на НЖ е изготвил доклад до Председателя на НС на И. – Б., входящ на 10.05.2021г. Видно от Протокол №8 от заседание на НС, проведено на 11.05.2021 г. с Решение по т.5.2 Научния съвет на Института за исторически изследвания при Българската академия на науките, единодушно с 16 гласа“за“, какъвто е бил броя на присъствалите на заседанието, е избрал за академичната длъжност „доцент“ за нуждите на секция „История на българския национален въпрос“ гл.ас.д-р Г. Н.Г.. В протокола е посочено, че мотивите на решението се съдържат в представените рецензии и становища на членовете на НЖ и в доклада на председателя му.

За приетото решение оспорващият е уведомен на 21.05.2021 г., като жалбата срещу него е подадена на 03.06.2021г.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срока по чл.149, ал.1 АПК, от надлежна страна, адресат на неблагоприятен за нея акт, срещу подлежащ на съдебен контрол съгласно чл. 32, ал. 8 ЗРАСРБ административен акт, при спазване изискванията на чл.150 и чл.151 АПК. По съществото ѝ, като обсъди съгласно чл.168, ал.1 АПК законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 АПК, съдът взе предвид следното:

Оспореното решение по т. 5 е постановено от компетентен административен орган в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл.27а, ал.2 ЗРАСРБ.

Същото е обективизирано в предписаната от закона писмена форма, като изрично е посочено, че за мотиви следва да се считат рецензиите и становищата на членовете на НЖ, изказванията по протокола от заключителното заседание на НЖ и доклада на

председателя на НЖ от 11.05.2021 г. В процесния случай, предвид на обстоятелството, че НС е възприел изцяло предложението на Научното жури за избор на „доцент“ в процесния конкурс, то съдът намира, че мотивите на ответника се съдържат както в приложените по делото протоколи от заседание на Научното жури и доклад на председателя на това жури, така и в изготвените рецензии и становища на определените рецензенти и членовете на Научното жури, изрично посочени в крайния акт.

Относно спазването на административнопроизводствените правила и материалния закон при провеждане на конкурса, съдът приема следното:

Процесната процедура изначално съдържа съществен порок, който не може да бъде саниран с последващи действия на академичните органи и който опорочава крайния акт за избор на кандидата за академична длъжност, обективизиран в оспореното решение. Това е така, защото е обявен конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 2.2. История и археология, научна степен „История на България“, но с допълнително изискване – формулирана тема на конкурса - Македонският въпрос в българо-албанските отношения (1878 – 1919 г.) за нуждите на секция „История на българския национален въпрос“. Обявяването на тематика на конкурса е съществено процесуално нарушение, водещо и до материална незаконосъобразност на крайния акт, тъй като противоречи на разпоредбата на чл.2б ЗРАСРБ да представлява обективно измерим показател чрез числовите стойности на един или повече наукомерни показатели или измерими академични резултати.

Редът и условията за заемане на академична длъжност „доцент“ са регламентирани изчерпателно в ЗРАСРБ – Глава трета, Раздел III, чл. 24 – чл. 28, в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Института за исторически изследвания при Б.. В чл.1, ал.2 ЗРАСРБ са прогласени основните принципи, на които следва да се основава придобиването на научните степени и заемането на академичните длъжности, между които е и гарантиране на обществен интерес, свързан с качеството на образователния процес и научните изследвания чрез определяне на единни държавни изисквания и контрол върху тяхното спазване, както и контрол на качеството на научните изследвания. Съгласно нормата на §1, т.8 от ДР на ЗРАСРБ „единни държавни изисквания“ са правилата за провеждане на процедурите по този закон, редът за контрол върху тях и минималните национални изисквания по професионални направления за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности, определени в този закон и в правилника за прилагането му. Според чл.2б, ал.1 ЗРАСРБ кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" трябва да отговарят на минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата или спортната им дейност, определени в този закон, наричани по-нататък "минимални национални изисквания". Според ал.2 на същия текст минималните национални изисквания са съвкупност от изисквания, всяко от които се определя чрез числовите стойности на един или няколко обективно измерими показатели, съотносими към съответната научна област и/или професионално направление, каквито са наукометрични показатели, които отразяват научните резултати и техният отзвук в научната литература, и/или показатели, които отразяват измерими постижения в художествено-творческата или спортната дейност, като: брой авторски монографии, брой публикации в реферирани и

индексирани издания, брой глави в книги, брой студии и/или обзори, брой цитати без автоцитати в реферирани и индексирани издания от други автори на публикациите на кандидата, брой подадени заявки за международни патенти, брой подадени заявки за национални патенти, брой издадени международни и/или брой национални патенти, брой изнесени доклади – включително пленарни и поканени, на научни конференции, получени отличия и награди във връзка с научните, художествено-творческите или спортните постижения на кандидата, брой участия в научни и/или организационни комитети на международни конференции, участия като редактор или като член на редакторския колектив в реферирани и индексирани издания, брой ръководени успешно завършени научни проекти от кандидата в областта на съответната научна, художествено-творческа или спортна дейност или участия като член в тях, брой авторски изложби, брой авторски филми, брой излъчени авторски радио- и/или телевизионни предавания, брой изнесени авторски концерти, брой написани партитури и други сходни постижения, и други авторски права и показатели, които отразяват измерими академични резултати в преподавателската дейност, като: брой защитени под ръководство на кандидата дисертации за придобиване на образователната и научна степен "доктор", брой въведени нови лекционни курсове, брой разработени нови упражнения за лекционни курсове, брой издадени учебници в чужбина, брой издадени учебници и/или учебни пособия в Република България, включително електронни учебници, ръководство на магистърски и/или бакалавърски програми и други сходни академични постижения в преподавателската дейност. Според ал.3 минималните национални изисквания по ал.2 по научни области и/или професионални направления за придобиването на всяка научна степен и заемането на всяка академична длъжност се определят в правилника за прилагане на този закон въз основа на група показатели измежду показателите по ал.2 и се изразяват в минимален брой точки, които трябва да получи кандидатът в съответствие с индивидуалните си резултати по тези показатели. Ал.5 предвижда, че висшите училища и научните организации могат да определят в правилниците си и допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академичните длъжности при спазване на този закон и на правилника за прилагането му.

От анализа на цитираните разпоредби следва извода, че минималните национални изисквания, респективно допълнителните изисквания към тях се определят чрез регламентирани от законодателя показатели и винаги подлежат на конкретно остойностяване по обективни критерии – събран брой точки. Като е въвел тематика на конкурса, ответникът е ограничил съответната научна област, професионално направление и специалност за историята на българския национален въпрос чрез определената тема, като са приложени критерии, които изначално дават предимство на другия кандидат чрез нерагламентиран от закона критерии за оценяване. Това се установява от изготвените рецензии и становища на членовете на НЖ, основният критерии за оценка на който са се позовали всички е формулираната тема на конкурса. Видно от приложените становища и рецензии членовете на НЖ не са класирали кандидатите по точки според законното изискване, а въз основа на съотнасяне на научните трудове към темата на конкурса.

В горния смисъл е и практиката на АССГ в решение №3794/08.06.2022г. по адм.д.№5772/2021г.

Предвид изложеното съдът намира, че в оспореният административен акт е незаконосъобразен, като постановен в нарушение на материалния закон, поради

което следва да бъде отменен.

При този изход на делото, на жалбоподателят ще следва да се присъдят направените по делото и поискани от него съдебни разноски за държавна такса-10лв. и за адвокатско възнаграждение - 650лв.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 31 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение по т.5.1 от Протокол №8/11.05.2021 г. на Научния съвет на Института за исторически изследвания (И.) при Българската академия на науките (Б.), с което по конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 2.2. История и археология, научна специалност „История на България“ - Македонският въпрос в българо-албанските отношения /1878-1944/, за нуждите на Секция „История на българския национален въпрос“, обявен в ДВ, бр.110 от 29.12.2020 г. е избран гл. асистент д-р Г. Н. Г..

ОСЪЖДА Института за исторически изследвания при Българската академия на науките да заплати на В. К. Б. от [населено място] деловодни разноски в размер на 660 (шестстотин и шестдесет) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: